

Dża-Dża. Urodzona na korcie

Scenariusz zajęć.
Grupa: szkoła podstawowa

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

wiepodlega

Opracowanie:

KONCEPT
Kultura

Materiał edukacyjny uzupełnia pokazy filmu VR „Dża-Dża”.

CEL ZAJĘĆ

- przedstawienie historii sportu tenisowego i sytuacji polskich sportowców w dwudziestoleciu międzywojennym,
- zdobycie umiejętności krytycznego spojrzenia na różnorodne źródła historyczne,
- poznanie historii życia jednej z najważniejszych polskich sportsmenek,
- zdobycie informacji na temat publicystyki sportowej wczoraj i dziś,
- aktywne i kreatywne działanie z materiałami historycznymi,
- wzmocnienie spostrzegawczości uczestników i szybkiego zapamiętywania poprzez grywalizację.

WSTĘP

- Prowadzący zajęcia informuje o atrakcji zajęć, którą jest film VR Cinematic 360 „Dża–Dża”.
- Rozdaje cardboardy lub headsety VR i wyjaśnia zasadę ich działania (załącznik: Instrukcja korzystania z cardboardów).
- Uczestnicy oglądają film – 18 minut
- Po seansie krótka rozmowa o filmie. Prowadzący wyjaśnia zagadnienia związane z przedstawioną w filmie historią. Przekazuje też podstawowe informacje dotyczące biografii Jadwigi Jędrzejowskiej w kontekście historii Polski, z uwzględnieniem materiałów wizualnych, w tym zdjęć (załącznik: „Dża–Dża – biografia Jadwigi Jędrzejowskiej” lub „Jadwiga Jędrzejowska – fotografie źródłowe”, które umożliwiają samodzielne przygotowanie prezentacji przez prowadzącego na podstawie załączonych archiwalnych zdjęć).
- Krótka rozmowa o źródłach wiedzy historycznej: prasie, zdjęciach, nagraniach, książkach, biografiach i autobiografiach.
- Zastanowienie się wspólnie z uczestnikami jak ludzie zdobywali kiedyś informacje na temat rozgrywek sportowych i co się zmieniło w tym kontekście dziś.
Co zmieniło się w byciu sportowcem w dwudziestoleciu międzywojennym i dziś? A jak zmieniła się forma kibicowania? (załącznik_Zielone trybuny).

ROZGRZEWKA

- Uczestnicy dzielą się na kilka grup (do 7). Każda grupa dostaje zestaw zdjęć Jadwigi Jędrzejowskiej (załącznik_Dża-Dża – oś czasu). Jeśli prowadzący dysponuje tabletami lub komputerami, uczestnicy mogą wykonać rozgrzewkę w formie gry online: link: <https://learningapps.org/display?v=p5ztpefbn21>
- Uczestnicy dostają oddzielnie podpisy do zdjęć. Zadaniem uczestników jest dopasowanie podpisów do odpowiednich zdjęć (według uznania), a także uporządkowanie ich według dat (rozwiązanie znajduje się w załączniku Dża-Dża – oś czasu). Uczestnicy mogą uzasadnić przy podaniu rozwiązań dlaczego dopasowali dane zdjęcie do daty.
- Następnie każda grupa wybiera jedno zdjęcie, które szczególnie ją zaintrygowało i omawia je na forum. Może to być zdjęcie najciekawsze, najbardziej intrygujące, szczególnie nowoczesne albo właśnie kojarzące się z dawnym stylem życia i fotografowania. Prowadzący powinien zwrócić uwagę uczestników na różnicę pomiędzy odbiorcą takich materiałów wizualnych dzisiaj i kiedyś.

ZADANIE GŁÓWNE

Uczestnicy pracują nadal w grupach. Każda grupa dostaje jeden fragment tekstu z książki Jadwigi Jędrzejowskiej „Urodziłam się na korcie” (Załącznik_ Urodziłam się na korcie).

Fragmenty dotyczą bardzo różnych zdarzeń z jej życia. Zadaniem każdej grupy jest dopasowanie do tekstu jednego ze zdjęć. Jeśli żadne zdjęcie, zdaniem uczestników nie pasuje, prowadzący może poprosić o zaprojektowanie albo obmyślenie przez grupę zdjęcia lub ilustracji, która mogłaby pasować. Propozycja może być w formie szkicu, rysunku albo krótkiego tekstu.

Następnie każda grupa proszona jest o przygotowanie na podstawie tekstu i zdjęcia prezentacji z wykorzystaniem różnych kreatywnych metod i technik: dramowych, projektowania graficznego, kreatywnego pisanie, tworzenia dźwięków.

Prowadzący, w zależności od stopnia zaangażowania i zaawansowania grupy może zaproponować kilka opcji:

1. Stworzenie artykułu na stronie sportowej w gazecie albo portalu internetowym.

Uczestnicy na papierze projektują artykuł. Konieczny będzie chwytliwy tytuł i podtytuł, zdjęcie albo materiał wizualny, „wstępniak/lead”, czyli kilka zdań wprowadzających i zachęcających do dalszego czytania.

2. Wywiad z Jadwigą Jędrzejowską albo z którąś z osób przedstawionych w tekście.

Uczestnicy, na podstawie informacji z tekstu, przeprowadzają krótką rozmowę z osobą wymienioną w tekście, warto podkreślić, że osoba wypytywana (uczestnik) nie musi znać wszystkich odpowiedzi. Element improwizacji i kreatywności jest jak najbardziej wskazany.

3. Stworzenie w formie stop-klatki (zatrzymanego obrazu) zdjęcia, które dobrze ilustrowałoby opisaną sytuację.
Uczestnicy ustawiają się w różnych zaplanowanych wcześniej pozycjach i stoją nieruchomo. Jeden z uczestników opisuje osoby występujące na „zdjęciu” i wydarzenia, które przedstawia ten obraz.
4. Zaprojektowanie okładki magazynu sportowego z Jadwigą Jędrzejowską.
Uczestnicy mogą zaprojektować na kartce albo stworzyć okładkę w formie stop-klatki, podobnie jak zdjęcie. Konieczny jest tytuł tekstu, który miałby znaleźć się w środku magazynu i jest zapowiadany na okładce. Zdjęcie i tekst powinny się wzajemnie uzupełniać.
5. Krótka audycja radiowa, wiadomość, sprawozdanie na temat przedstawionego wydarzenia.
Jeden lub dwóch uczestników wcielają się w dziennikarzy lub komentatora. Pozostali uczestnicy mogą tworzyć warstwę dźwiękową w tle (odgłosy odbijanej piłki, okrzyki kibiców) dając wrażenie sprawozdania na żywo.

Każda grupa przedstawia pozostałym uczestnikom swój fragment. Uczestnicy wspólnie decydują, w którym miejscu przedstawiony fragment powinien się znaleźć na osi czasu życiorysu Jadwigi Jędrzejowskiej. Można taką oś stworzyć wizualnie na tablicy lub ścianie przypinając wybrane zdjęcia w odpowiednich miejscach po sobie.

ZAKOŃCZENIE I PODSUMOWANIE

Prowadzący moderuje krótką dyskusję na temat tego, co zostało przedstawione i tematyki, która się pojawiła. Warto zapytać uczestników czy było coś, co szczególnie ich zaskoczyło w opisie albo w zdjęciach, czy były rzeczy, które może wydawały się niejasne albo niewiarygodne. Prowadzący może też zwrócić uwagę na zmianę jaka zaszła w dziennikarstwie i fotografii, a także subiektywność osobistych relacji. Na koniec prowadzący może spytać o wnioski jakie można wyciągnąć z tego krótkiego życiorysu i jak można by rozwiązać niektóre z problemów, jakie trapiły Jadwigę Jędrzejowską. A także czy podobne problemy z finansami albo organizacją treningów dotyczą też współczesnych sportowców, zdaniem uczestników.

Bibliografia:

Robert Gawkowski, „Sport w II Rzeczypospolitej”

Krzysztof Szujecki, „Życie sportowe w Drugiej Rzeczypospolitej”

Gabriela Jatkowska, „Przerwane igrzyska. Niezwykli sportowcy II Rzeczypospolitej”

Krzysztof Szujecki, „Sportsmenki. Pierwsze polskie olimpijki, medalistki, rekordzistki”

Jadwiga Jędrzejowska, „Urodziłam się na korcie”.

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

niepodległa

Opracowanie:

KONCEPT
Kultura

Monika Rejtner
Anna Osiadacz
Anna Piątkowska
Zygmunt Fit

Film „Dża-Dża” sfinansowano ze środków Ministra
Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
Projekt finansowany ze środków budżetu Państwa
w ramach obchodów stulecia odzyskania niepodległości
oraz odbudowy polskiej państwowości.